

N:o 46.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 12 Maj 1885.
— — — — Andra Kammaren den 12 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående ändring i Kongl. kungörelsen den 11 September 1877 om fortsättningsskolor.

(Första Kammarens Tillfälliga Utskotts N:o 1 Betänkande N:o 14.)
(Andra Kammarens Tillfälliga Utskotts N:o 1 Utlåtande N:o 4.)

Till Konungen.

Enär i Kongl. kungörelsen angående anslag för lärares aflöning vid fortsättningsskolor den 11 September 1877 bland de allmänna grunder, hvilkas iakttagande förutsattes för erhållande af statsbidrag till aflöning af lärare vid sådan skola stadgas, att den årliga undervisningstiden skall uppgå på landsbygden till minst sex veckor med trettio timmars undervisning i hvarje vecka, hvilken undervisningstid antingen må fortgå i en följd eller fördelas på två terminer, och i städerna, der fortsatt undervisning lämpligast meddelas i aftonskola, till så många lärotimmar, som svara emot ofvan nämnda tid, men detta stadgande, hvad landsbygden beträffade, åtminstone flerstädes vore olämpligt, har uti en inom Riksdagen väckt motion, under uttalande af önskligheten deraf, att en förändring vunnas i det syfte, att jemväl på landet, när förhållandena lämpade sig härför, fortsättningsskolorna finge som aftonskolor anordnas, förslag blifvit väckt, att Riksdagen måtte uti skrifvelse anhålla, det Eders Kongl. Maj:t täcktes meddela den ändring i ofvan berörda Kongl. kungörelse, att det må stå skoloråden fritt att i samråd med distriktets folkskoleinspektör indela undervisningstiden på sätt som för hvarje fortsättningsskola kan anses lämpligt.

Riksdagen anser denna fråga vara förtjent af all uppmärksamhet. Ordalydelsen i ofvörmälda lagstadgande torde icke innebära vare sig något förbud för fortsättningsskolors anordnande å landsbygden såsom aftonskola eller ett förnekande deraf, att ej under i öfrigt likartade förhållanden samma anordning, som förklarats lämpligast för städernas fortsättningsskolor, äfven kan lämpa sig för landsbygd t. ex. i större byar och vid fiskelägen.

Önskvärdheten af den ifrågasatta förändringen har jemväl, enligt hvad inom Riksdagen blifvit upplyst, uttalats i den petition, som af Lunds stifts allmänna folkskoleläraremöte den 30 December 1881 genom utsedde komiterade till Eders Kongl. Maj:t ingifvits. I denna petition anfördes, hurusom det af inemot 600 folkskolans lärare, lärarinnor och vänner bevistade mötet bland andra frågor öfvervägt äfven den, hvarför fortsättningsskolan inom stiftet vunnit så ringa framgång; och hade såsom hufvudsakligaste skälet härtill angifvits »svårigheten att med afseende å tidsindelningen så ordna detta slags skolor på landsbygden, att de komme i full öfverensstämmelse med föreskrifterna i Kongl. kungörelsen den 11 September 1877». De omständigheter, på hvilka denna framställning grundades, förekomma emellertid icke endast inom Lunds stift, ty äfven inom öfriga delar af landet finnas platser, der fortsättningsskolan utan men skulle kunna anordnas såsom aftonskola. Icke heller torde kunna såsom betänkligt anses, om indelandet af undervisningstiden blefve öfverlätet åt skolråden, och om än någon farhåga skulle yppas med hänsyn till att skolråden härvid kunde komma att förbise hvad läraren utan öfveransträngning må vara i stånd att åtaga sig, torde dock denna farhåga motvägas af den föreslagna betryggande föreskriften, att beslut i dessa fall skola fattas i samråd med distriktets folkskoleinspektör, hvilken af sin instruktion är förbunden att utverka rättelse i hvarje anordning, hvarigenom den öfriga undervisningens ostörda gång blifver förbisedd.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt och då det ifrågavarande förslaget icke afser någon inskränkning i undervisningstiden utan endast större frihet att ordna densamma efter de lokala förhållandena, och då nyss antydda förbehåll om skyldighet för skolråd att i ämnet samråda med folkskoleinspektör förebygger hvarje sådant ordnande, som skulle kunna inverka störande på gången af den öfriga folkskoleundervisningen, får Riksdagen hos Eders Kongl. Maj:t anhålla om sådan ändring af Kongl. kungörelsen den 11 September 1877, att det må stå skolråd i landtkommun fritt att i samråd med distriktets folkskoleinspektör indela den för fortsättningsskola stadgade undervisningstiden på sätt för hvarje fall kan anses lämpligast och mest ändamålsenligt.

Med undersätlig vördnad:

Stockholm den 12 Maj 1885.
